

Desatero Božích přikázání (KKC 2052 – 2074)

V Písmu svatém

v Písmu svatém nacházíme desatero na dvou místech. V knize Exodus a v knize Deuteronomium.

Na prvním místě ho uvádí Mojžíš krásným vyznáním spojeným se zaslíbením, které dostává od samotného Boha:

„Vy sami jste viděli, co jsem učinil Egyptu. Nesl jsem vás na orlích křídlech a přivedl vás k sobě. Nyní tedy, budete-li mě skutečně poslouchat a dodržovat mou smlouvu, budete mi zvláštním vlastnictvím jako žádný jiný lid... Budete mi královstvím kněží, národem svatým.“ (Pak následuje text desatera.)

V Deuteronomiu uvádí Mojžíš desatero těmito slovy:

„Slyš, Izraeli, nařízení a práva, která vám dnes vyhlašuji. Učte se jim a bedlivě je dodržujte. Hospodin, náš Bůh, s námi uzavřel smlouvu na Chorebu. Tuto smlouvu neuzavřel jen s našimi otci, ale s námi všemi, kteří jsme tu dnes naživu...“

Co znamenají tyto texty pro nás?

Boží desatero se netýká jen našich předků, ale nás všech, kteří jsme tu dnes naživu. Když přijmeme desatero a budeme ho žít, budeme královstvím kněží, národem svatým, budeme patřit samému Bohu a on se o nás bude starat.

Je to vznešené a krásné poslání.

Ježíš nás učí, abychom plnili desatero ze srdce, z lásky k Bohu.

Bůh nás při křtu vysvobodil z otroctví hříchu a smrti.

Zachováním desatera mu děkujeme za tento dar jeho nekonečné lásky.

Život ve světle přikázání je projevem naší vděčnosti a úcty k Bohu, bohoslužbou díkůčinění. Je to spolupráce na plánu, který Bůh uskutečňuje v dějinách. (KKC 2062)

V církevní tradici

Text desatera se v dějinách postupně utvářel. Nynější podoba, kterou známe z katechismu, pochází od svatého Augustina.

Aby se někdo mohl stát křesťanem, musel desatero znát a rozumět mu.

Tradice dělí desatero na dvě části. Symbolicky je to zobrazeno na dvou deskách. Na první jsou tři přikázání, která určují vztah k Bohu a na druhé sedm zbývajících, která určují vztah k sobě samému a druhým lidem.

Jednota Desatera

Všechna přikázání jsou důležitá a porušení i jediného z nich přináší do světa zkázu.

Můžeme je přirovnat k hodinovému stroji. Jsou-li všechna kolečka na místě, vše běží jak má. Když ale i jediné kolečko vyjmeme, vše se zastaví. Tak je to i s desaterem. Porušením jediného přikázání přestává běžet čas milosti a rozbíhá se čas zkázy.

Desatero a přirozený zákon, jeho závaznost

K čemu by šlo ještě přirovnat Desatero?

K návodu. Každá věc nám může dobře sloužit a přinášet radost, používáme-li ji podle návodu.

I náš život může být radostný, když přijmeme návod, který nám dal jeho tvůrce – Bůh.

Desatero je návod na šťastný život.

A to šťastný nejen po smrti. Už tady na tomto světě přináší naplnění a radost každému člověku, který podle něho žije.

Je totiž vyjádřením přirozeného zákona, který tkví v přirozenosti lidské osoby. A podle tohoto zákona má člověk radost, když se přemáhá zlo a vítězí dobro.

Známe to dobře z hlasu našeho svědomí. Pro ty, kdo své svědomí umlčeli a zmítají se v neštěstí a duchovní bídě, je desatero lékem a cestou k pokoji a uzdravení.

Jak to říká talmud: „Pro toho, kdo ho zachovává, je elixírem života, pro toho, kdo ho porušuje, se stává smrtelným jedem.“

Kdo desatero přijímá a plní, toho život vzkvétá. Kdo desatero odmítá a porušuje, ubíjí život svůj i druhých lidí.

Desatero nám dal sám Bůh. Je to Boží zákon. To znamená, že ho máme dodržovat kvůli Bohu a ne kvůli lidem.

I když se nikdo nedívá, i když ho ostatní nedodržují, my jsme desateru věrní, protože tak ctíme a milujeme Boha.

Aby byl celý svět šťastný, stačila by maličkost. Aby všichni lidé přijali deset rad pro dobrý život. Mnozí to odmítají a škodí sobě i světu. Naproti tomu každý člověk, který přijme desatero a žije ho v duchu Krista, činí svět lepším a zdravějším.

Přeji vám, abyste byli dobrými lékaři našeho světa, královstvím kněží a lidem svatým.

Text Desatera

Text sv. Augustina	Text z Ex 20,2 - 7	Text z Dt 5,6 -21
V jednoho Boha věřit budeš.	„Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. Nebudeš mít jiného boha mimo mne.	„Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. Nebudeš mít jiného boha mimo mne.
Nevezmeš jména Božího nadarmo.	Nezobrazíš si <i>Boha</i> zpodobením ničeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, Bůh žárlivě <i>milující</i> . Stihám vinu otců na synech do třetího i čtvrtého <i>pokolení</i> těch, kteří mě nenávidí, ale prokazují milosrdenství tisícům <i>pokolení</i> těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají. Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval.	Nezobrazíš si <i>Boha</i> zpodobením ničeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit. Já Hospodin, tvůj Bůh, jsem Bůh žárlivě <i>milující</i> . Stihám vinu otců na synech i do třetího a čtvrtého <i>pokolení</i> těch, kteří mě nenávidí, ale prokazují milosrdenství tisícům <i>pokolení</i> těch, kteří mě milují a má přikázání zachovávají. Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval.
Pomni, abys den sváteční světil.	Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý. Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci. Ale sedmý den je <i>den</i> odpočinutí Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera <i>ani</i> tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvé dobytče ani tvůj host, který <i>žije</i> v tvých branách. V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul. Proto požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý.	Dbej na <i>den</i> odpočinku, aby ti byl svatý, jak ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh. Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci. Ale sedmý den je den odpočinutí Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvůj býk a tvůj osel, žádné tvé dobytče ani tvůj host, který <i>žije</i> v tvých branách, aby odpočinul tvůj otrok a tvá otrokyně tak jako ty. Pamatuj, že jsi byl otrokem v egyptské zemi a že tě Hospodin, tvůj Bůh, odtud vyvedl pevnou rukou a vztaženou paží. Proto ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh, dodržovat den odpočinku.
Cti svého otce a svou matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.	Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.	Cti svého otce i matku, jak ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh, abys byl dlouho živ a dobře se ti vedlo na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.
Nezabiješ.	Nezabiješ.	Nezabiješ.
Nesesmilníš.	Nesesmilníš.	Nesesmilníš.
Nepokradeš.	Nepokradeš.	Nepokradeš.
Nepromluvíš křivého svědectví.	Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví.	Nevydáš proti svému bližnímu falešné svědectví.
Nepožádáš manželky bližního svého.	Nebudeš dychtit po ženě svého bližního, ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslu, vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu.“	Nebudeš dychtit po ženě svého bližního.
Nepožádáš statku bližního svého.		Nebudeš toužit po domě svého bližního ani po jeho poli ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni <i>ani</i> po jeho býku ani po jeho oslu, vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu.“

